

IJsselmeer

Oktober 2003

BERICHTEN

VBIJ-leden opgelet:
Bijzondere ledenvergadering
op 29 november over de
samenwerking

Provincie Flevoland ziet Zuidvaardershaven

Samenwerking VBIJ: de intentie verklaring

Nieuw streekplan Noord-Holland Noord

Uit de Miljoenennota 2003

30 jaar
IJsselmeervereniging

Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer

Het bestuur van de vereniging nodigt u uit om naar Edam te komen voor de bijzondere ledenvergadering van de VBIJ. Hieronder volgen de agenda, tijden en locatie.

Bijzondere ledenvergadering zaterdag 29 november 2003

Locatie : Cafe Hotel De Harmonie
Adres : Voorhaven 94
PC en plaats : 1135 BT Edam
Telefoon : 0299-371664
Ontvangst : 10.00 uur
Vergadering : 10.30 uur tot 12.30 uur.
Lunch : aansluitend

Agenda

- 1 Opening
- 2 Vaststelling verslag ledenvergadering van 17 mei 2003
- 3 Samenwerking met zusterorganisaties in de nieuwe stichting VBIJ
 - 3.1.toelichting op de definitieve plannen
 - 3.2. pre-advies van de beleidsraad
 - 3.3.besluitvorming
- 4 Vereniging Vrienden van het IJsselmeer
- 5 Actualiteiten IJsselmeergebied
- 6 Rondvraag en sluiting

- Ja, ik kom naar de bijzondere ledenvergadering
- Ja, ik neem deel aan de lunch en betaal ter plaatse € 5,-

Naam : _____

Adres : _____

Postcode en woonplaats : _____

Telnr en email : _____ (in blokletters)

Dit strookje graag inleveren vòòr vrijdag 21 november a.s. VBIJ, postbus 1, 1135 ZG Edam of faxen naar het bureau: 0299-315591.

Met de bus:

Vanuit Centraal Station Amsterdam bus 114 vertrek 9.07, 9.37 en 10.07 in 20 minuten bent u op het busstation in Edam, het is 10 minuten lopen naar De Harmonie aan de Voorhaven.

Met de auto:

U kunt de auto parkeren in de Baanstraat of bij het parkeerterrein bij de bushalte. Met een parkeerschijf kunt u daar 4 uur staan. Vanaf daar is het 10 minuten lopen naar De Harmonie aan de Voorhaven.

Inhoud

Colofon

Vereniging tot Behoud
van het IJsselmeer

Postbus 1

1135 ZG Edam

tel: 0299-371351

fax: 0299-315591

vbij@worldonline.nl

info@vbij

www.vbij.nl

Nummer 2/2003 oktober

ISSN: 1571-9448

Hoofdredacteur a.i.:

Marten Bierman

Productie:

Twin Design

Fotografie:

Jan Baron, Wil Tjoa, Susette

Luger en Wim Ouburg

Foto omslag:

Markermeer bij de Warderdijk

Aan dit nummer werkten mee:

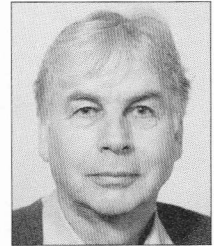
Jan Baron, Marten Bierman,

Joost Waals, Susette Luger

Voorwoord	4
Verkort Verslag algemene Ledenvergadering 17 mei 2003	5
Samen in zee voor een zee van ruimte	7
Samenwerking VBIJ: de intentie verklaring	8
Provincie Flevoland ziet Zuidervaardershaven	10
Bouwplan Slobbeland te Volendam	11
"Water voor later"	11
Windenergie in Flevoland	12
Nieuw streekplan Noord-Holland Noord	12
Congrescentrum met toren bij Enkhuizen van de baan	13
Nieuwe ontwikkelingen Enkhuizer Zand	13
Natuurontwikkeling Houtribdijk	14
Rammelende uitspraak in geding IJburg II	15
Kort nieuws	16
Afscheid Co Verkade	18
Uit de Miljoenennota 2003	18

Zoete Zee

De noodzaak om IJmeer, Markermeer en IJsselmeer open te houden is deze hete droge zomer nog eens onomstotelijk komen vast te staan. Het grootste zoetwaterbekken van West Europa is niet alleen iets om mee te moeten leven maar, als het erop aan komt, ook om van te leven. Dankzij dit appeltje voor de dorst werd in een groot deel van de randstad verdroging en verzilting tegengegaan. Rijnland werd gered door tijdens de droogte dagelijks 800.000 kubieke meter IJsselmeerwater zuidwaarts te pompen. Waarmee het IJsselmeergebied zich weer eens heeft geprofileerd als economische productiefactor van formaat.

Het maatschappelijk tijtendeert zo als vanzelf steeds meer in de richting van bewaren en bewaken van groot zoet water. En dat is maar goed ook. Weliswaar zegt één droge zomer nog niet alles over hoe de klimaatverandering er bij ons precies uit komt te zien maar we kunnen er maar beter wel op voorbereid zijn. Alles wat afbreuk doet aan kwaliteit of kwantiteit van deze zoetwatervoorraad dient met nog meer kracht te worden tegengegaan. De samenwerking die de VBIJ zoekt met Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea, Flevolandschap en Waddenvereniging komt dan ook op een goed moment. Het zou een thema voor een overheids campagne kunnen zijn: Samen in zee voor een zoete zee van ruimte!

Overigens was er door de ongewone (?) zomerse hitte meer aan de hand dan alleen verdroging en verzilting. De temperatuur van het oppervlakte water was met 27,5 graden Celsius dicht bij de kritische grens van 30 graden waarboven electriciteitscentrales geen koelwater meer mogen lozen. Netbeheerder Tennet zag zich voor het eerst in negen jaar genoodzaakt om een Code Rood af te kondigen vanwege de precaire situatie. Gelukkig was het daarna twee dagen mistig zodat de verdere opwarming wat werd afgeremd. Ook was kennelijk nog niet iedereen van vakantie teruggekeerd zodat het piekverbruik meeviel. Toch zal naast de waterhuishouding ook de energiesector moeten omschakelen als dit weertype vaker in onze contreien gaat toeslaan.

Ons pleidooi voor het inzetten van photo-voltaïse zonnepanelen om in de behoefte aan duurzame elektriciteit te voorzien komt nu letterlijk in een ander daglicht te staan. Niet alleen loopt het rendement met zoveel intens zonnige dagen op. Er is zo ook koelwaterloos energie te produceren waar gewone centrales het op zeker moment rustiger aan moeten doen. Zo'n stukje betrouwbaarheid mag best een paar centen extra kosten. Dat maakt zonnepanelen ineens een stuk rendabeler. Te meer waar moet worden verwacht dat de toch al niet zo rendabele windmolens bij meer van zulk weer dikwijls te weinig wind zullen vangen en het af moeten laten weten.

In dat licht is het dan ook onbegrijpelijk dat de regering de subsidie op P.V. zonnepanelen met ingang van 2004 wil laten vervallen. Zowel in het belang van een gezonde waterhuishouding als een betrouwbare energievoorziening is het nu het moment voor een omschakeling in het denken en in het doen zowel wat betreft ons gebruik van water als van vuur. En dan zijn er nog de Kyoto-afspraken om de CO2 uitstoot terug te dringen tot het niveau van 1990. Juist voor het bereiken van zo'n doel is het nodig om meer draagvlak te kweken. Daarom wil de VBIJ in zee gaan met vier zusterorganisaties. En nu maar afwachten of het blijft zomeren.

Marten Bierman
voorzitter

Algemene Ledenvergadering

17 mei 2003 in Edam

Opening

Marten Bierman, voorzitter van het bestuur en dagvoorzitter heet iedereen welkom op de Algemene Ledenvergadering in het Damhotel te Edam op zaterdag 17 mei om 10.30 uur.

Het verslag van 29 november 2002 wordt door de ledenvergadering vastgesteld.

Financiën

Joost Waals, penningmeester geeft een toelichting op het financiële jaarverslag 2002.

Er is een negatief exploitatiesaldo, dit komt doordat de jubileumactiviteiten separaat zijn begroot voor 2002. Er is een deel van het eigen vermogen gebruikt voor de jubileumactiviteiten. Het jubileum was begroot op € 28.500,-, de kosten waren € 25.500,-.

Een extra bijdrage kwam van advertentie opbrengsten in de IJsselmeerberichten, het VBIJ jubileumfonds en St. Doen. De bestemmingsreserve van 2001 is geheel benut voor het jubileum.

De baten vallen mee. De personeelskosten zijn gestegen. De activiteiten komen duidelijk naar voren in de lasten. Overigens merkt Marten op dat tijd en inzet van vrijwilligers voor de jubileumactiviteiten niet in baten/lasten zijn uit te drukken. Op de programmasubsidie 2000-2002 heeft de VBIJ een loonindexering gehad, waar niet op gerekend was. Hopelijk lukt het om de oude subsidies de komende maanden af te ronden.

Begroting 2003

Lastenniveau is toegenomen. Te verwachten valt dat er extra kosten gemaakt zullen worden in het kader van de verkenning naar Samenwerking. Begroot is € 25.000,- Er is onder andere contact met St. Doen hierover.

Kascommissie

Nico Papineau Salm en Dik Regter vormen de kascommissie. Zij hebben een heldere en zakelijke bijeenkomst gehad op de Speeltoren. De kascommissie heeft kritische gekeken naar de boekhouding, zij hebben een goede indruk gekregen. De

kascommissie complimenteert aan de penningmeester en is ook zeer tevreden over de geleverde werkzaamheden van het bureau.

Marten Bierman bedankt de kascommissie en verzoekt om ook voor dit jaar als zodanig te willen optreden en om nog aan te blijven tot de oprichting van de nieuwe stichting een feit is. Nico Papineau Salm en Dik Regter blijken hiertoe bereid. De jaarstukken zijn goedgekeurd. Aan de penningmeester wordt decharge verleend.

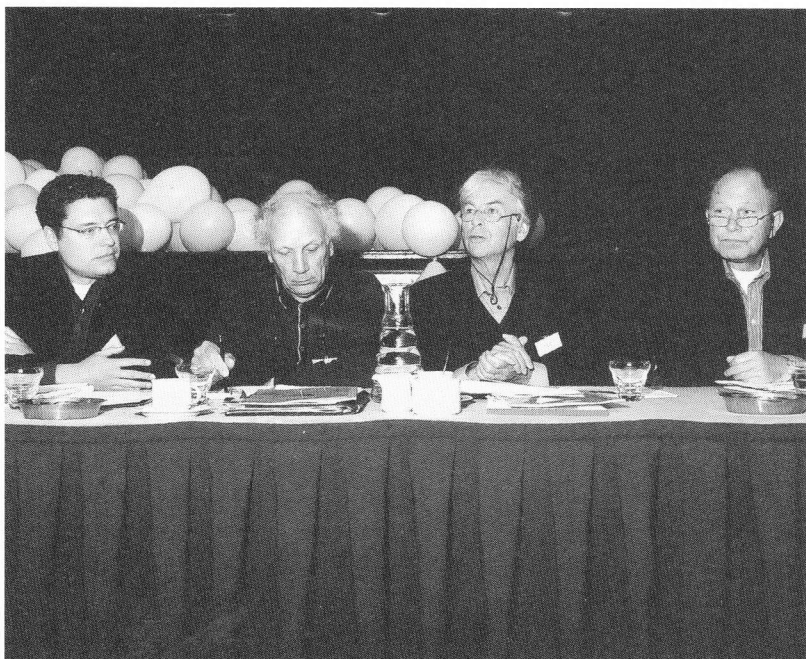
Actualiteiten IJsselmeergebied Pieterman/Slobbeland

In de laatste IJsselmeerberichten van april 2003 is uitgebreid verslag gedaan van de actualiteiten rondom verschillende bezwaren inzake plannen voor hoogbouw, jachthavens en uitbreidingen. Jan Baron, secretaris vertelt dat inmiddels de zaak rond Pieterman/Slobbeland wel duidelijkheid is gekomen. Eerst was er geen MER, nu is er wel een MER, voor de jachthaven moet opnieuw een bestemmingsplan procedure worden opgestart. Het bestuur vraagt zich af of het zin heeft om hier nog steeds bezwaar aan te tekenen, de Raad van State is niet tegen de jachthaven.

Nico Papineau Salm maakt een compliment aan het bestuur inzake Schardam en Uitdam, de VBIJ heeft hier op een goede manier van zich laten horen.

Uitdam

Jan Baron meldt dat het structuurplan Noord-Holland Zuid is vastgesteld. De zinsnede waar Groen Links een motie tegen ingediend had is toch aangenomen, de heer Bakker van de provincie heeft nog benadrukt dat deze passage zorgt dat plannen toch opnieuw getoetst moeten worden, de provincie gaat wel uit van de onvermijdelijkheid

v.l.n.r. Joost Waals, Jan Baron, Marten Bierman en Fred Holthuis.

dat de camping Uitdam zal worden opgeknapt/uitgebreid. De koers is helder van de provincie, zij willen geen "natuurpark" maken van de bestaande camping.

Verkeer en Waterstaat toetst zaken op zichzelf, stenen huizen krijgen te maken met de Watertoets en Vogel- en Habitatrichtlijn, waardoor het een en ander kan worden vermeden. De VBIJ wil niet meer dan een bescheiden seizoensgebonden camping.

Marten Bierman benadrukt nog dat de VBIJ niet tegen uitbreiding en verbetering is, maar dan wel waar het kan. De verrommeling van de Westwal moet worden tegengegaan. Het jubileumplan "Zuidvaardershaven" nabij Almere is een goede aanzet daartoe.

IJburg

Co Verkade houdt zich samen met Marten Bierman bezig met IJburg. Fase I; de 1^e helft van IJburg, de dure huizen worden nauwelijks verkocht. Fase II van IJburg gaat voorlopig in de "vriestkast" in iedergeval tot 2010. De door de VBIJ ingeschakelde advocaat L. Hamer adviseert om af te wachten hoe de verdere procedures gaan. Beroep loopt tegen concessie-landaanwinning

gebaseerd op de Zuiderzeewet van 1904, VBIJ en Stichting Centrale Dorpenraad Landelijk Noord gaan in beroep tegen goedkeuring bestemmingsplan en de daarmee samenhangende schorsingsprocedure. De VBIJ blijft alert op de procedures!

Marten Bierman benadrukt dat een aspect van het bezwaar van de VBIJ is dat inderdaad de vraag naar kleinere huizen de tendens in de toekomst wordt, terwijl op IJburg grote huizen zijn gepland. De VBIJ heeft gesteld dat bijstelling van het woningbouwprogramma van grote naar kleinere huizen betekent dat het dubbele aantal huishoudens in fase I is onder te brengen waardoor fase II overbodig wordt. Dat is zowel gunstig voor de gemeente, projectontwikkelaars, natuur en landschap als de waterhuishouding.

Almere

Almere gaat onderzoeken om rechtstreeks door het IJmeer een verbinding op palen te maken en langs die palen huizen te bouwen. Marten heeft op AT5 de visie van de VBIJ verwoord. Almere zou een zelfstandige stad moeten worden, een betere verbinding met Amsterdam werkt in dat geval averechts, Almere blijft dan een slaapstad! De "Zuidvaardershaven" is een voorbeeld van een duurzaam project waarin wonen en werken wordt gecombineerd.

A6 A9

De provincie Noord-Holland vindt dat er geen verbinding A6-A9 moet komen vanwege natuurwaarden. De VBIJ zal toch alert moeten blijven, waarden land zullen worden afgewogen tegen waarden IJsselmeer. Amsterdam is bezig met 2^e ringweg. De VBIJ heeft geen taak om te bepalen waar die wel moet komen, maar heeft tot taak het IJsselmeer te behouden.

Gouwee

Jan Baron geeft aan dat de plannen rond de Gouwee bekend zijn bij het bestuur. Gemeente Waterland wil stukje Gouwee dempen en ter compensatie wordt weer een stuk Hemmeland open gegraven. VBIJ wil onderzoek doen naar de procedures.

Samenwerking met behoud van eigen identiteit

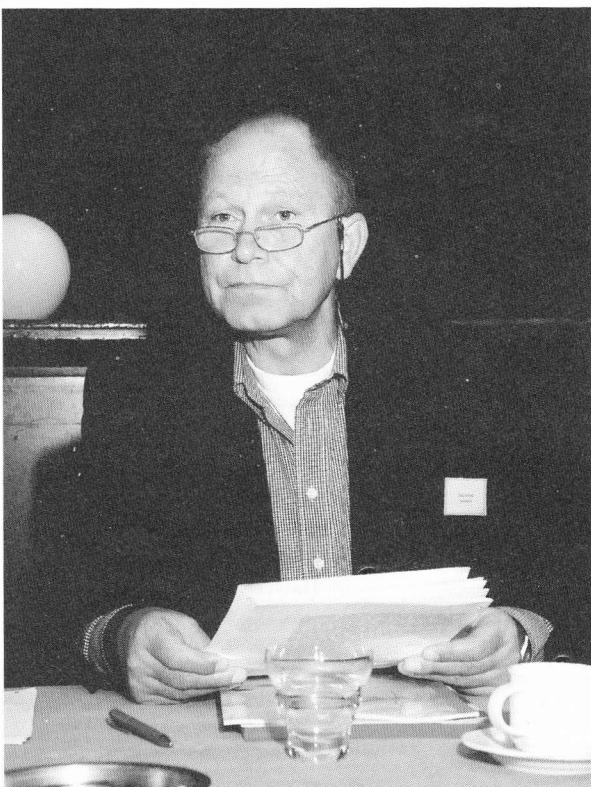
Op de vergadering van 29 november 2002 heeft het bestuur mandaat gekregen om op de ingeslagen weg verder te gaan ten aanzien van het onderzoek naar verregaande samenwerking met de vier zusterorganisaties, Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea, Flevo-landschap en de Waddenvereniging. De VBIJ is niet sterk genoeg om als vrijwilligersorganisatie met nog geen twee formatieplaatsen bureauondersteuning de doelstellingen adequaat te behartigen. Gebiedsgericht gezien zijn deze organisaties bureaus van de VBIJ. Er is sprake van duidelijke complementariteit; land-water-zoet-zout. Samen maakt men zich sterk, zeker nu ook de provincies samen bezig zijn aan een interprovinciaal plan voor het IJsselmeergebied.

Vooralsnog gaan de gedachten uit naar een stichting Verantwoord Beheer van het IJsselmeergebied, waarin alle partners, en dus ook de Vrienden van het IJsselmeer deelnemen. De eigen identiteit kan op deze manier gewaarborgd blijven.

De Beleidsraad heeft zich beraden over zijn rol in dit verhaal. George Keet, lid van de beleidsraad heeft een stuk geschreven waarin de zaken op een rijtje zijn gezet. Welke effecten moeten worden behaald van zo een samenwerkingsverband, heeft de BR voordeel of niet? De BR heeft altijd inhoudelijk advies gegeven aan het bestuur van de VBIJ. Bestuur is altijd verantwoordelijk voor de organisatie, bureau en acties. Wanneer de samenwerking een feit is wordt de BR dan overbodig? Bestuur heeft dan misschien meer tijd voor inhoudelijke zaken. BR vraagt aan het bestuur hun visie hierop?

De nieuwe organisatie

Het doel is alle IJsselmeergebiedgerelateerde activiteiten van de deelnemende organisaties onder te brengen in de nieuwe organisatie. Er komt een nieuwe stichting, daarin nemen de vijf organisaties deel; Waddenvereniging, It Fryske Gea, Landschap Noord-Holland, Flevo-landschap en de VBIJ, de VBIJ zal de statuten wijzigen in een vereniging

Fred Holthuis

Vrienden Behoud IJsselmeer. Er komt minimaal 1 coördinator in dienst van de nieuwe stichting. Deze zal een sleutelrol vervullen.

Nico Papineau Salm waarschuwt ervoor dat met deze nieuwe stichting er geen nieuwe entiteit zal ontstaan. Hij verwijst naar de ervaringen met het Waterpakt.

De leden van de Vrienden vereniging zullen het reservoir vormen van actieve mensen, klankbord voor visie ontwikkeling en actie. De Vrienden zijn donateur van de stichting. Een van de redenen om samen met de andere organisaties te werken is om meer te kunnen doen op het gebied van voorlichting en educatie. Het bestuur gelooft in deze nieuwe constructie, de Vrienden

van het IJsselmeer kunnen juist leuke dingen doen, die er nu niet van komen, samen met de anderen.

Het bestuur streeft ernaar dat er in november a.s. uitgewerkte voorstellen op tafel komen. De beleidsraad zal worden geraadpleegd. Het overleg is nu nog niet in een stadium dat er al plannen aan deze ledenvergadering konden worden voorgelegd. Marten vraagt daarvoor begrip en verzoekt om mandaat voor het doorgaan met het bereiken van samenwerking met deze zusterorganisaties. Samenwerking op basis van gelijkwaardigheid van de partners.

De algemene ledenvergadering verklaart zich unaniem akkoord met het streven naar verregaande samenwerking met de viertal zuster-

organisaties; Landschap Noord-Holland, de Waddenvereniging, It Fryske Gea en het Flevo-landschap.

Afscheid Fred Holthuis

Marten Bierman bedankt namens het bestuur Fred Holthuis voor zijn inzet afgelopen jaar. Fred Holthuis is wethouder van de gemeente Waterland geworden en neemt afscheid van het VBIJ bestuur, om belangenverstrengeling (camping Uitdam!) te vermijden.

Nog als laatste de traditionele vraag die iedere ledenvergadering gesteld moet worden:

Blijft de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer bestaan?

Ja, de ledenvergadering gaat voor het 31^e jaar akkoord met het voortbestaan van de VBIJ. ■

Samen in zee voor een zee van ruimte

In de algemene ledenvergadering van 17 mei 2003 vroeg en verkreeg het VBIJ-bestuur unaniem het mandaat van de leden om de besprekingen inzake samenwerking met verwante zusterorganisaties voort te zetten en tot definitieve afspraken te komen. Zoals bekend heeft de VBIJ gekozen voor samenwerking met de Waddenvereniging, Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea en Het Flevolandschap. Deze organisaties hebben, grenzend aan het IJsselmeergebied, er net als de VBIJ groot belang bij om dit gebied te behouden.

MARTEN BIERMAN

Dit mandaat was nodig om het VBIJ-bestuur te kunnen laten handelen naar bevind van zaken en zo indien mogelijk per januari 2004 met dit nieuwe samenwerkingsverband ook werkelijk van start te kunnen gaan. De ledenvergadering gaf dit mandaat nadat het bestuur zijn zienswijze op het waarom en hoe van de samenwerking had uiteengezet en de Beleidsraad daarop zijn visie had gegeven. (Zie het verslag van 17 mei)

Inmiddels zijn de besprekingen met de zusterorganisaties in zeer goede verstandhouding voortgezet en hebben deze hun voorlopige neerslag

gekregen in een samenwerkingsnotitie getiteld: van VBIJ naar Stichting VBIJ: samen in zee voor een zee van ruimte. Op basis van de notitie is ook een tijdpad uitgezet om per januari 2004 operationeel te kunnen zijn. Voorts is een overzicht opgesteld van de thema's die projectmatig door enkele of alle samenwerkende partners zouden kunnen worden aangevat. Omdat het altijd om IJsselmeergebied gerichte thema's gaat zal de nieuwe VBIJ ook aan alle deelnemen. Op deze lijst prijkt bijvoorbeeld de brakwaterzone bij de Afsluitdijk als een thema dat vooral door de Waddenvereniging en de VBIJ zal moeten worden behandeld. Het interprovinciale streekplan IJsselmeergebied wordt opgevoerd als een project waarbij gezien de belangen alle organisaties worden geacht deel te nemen. Vooralsnog geldt dit overzicht voor de jaren 2004 en 2005 en kunnen er onderwerpen aan worden toegevoegd. Deze projecten zijn dan in beginsel onderdeel van het programma waarvoor de VBIJ subsidie heeft aangevraagd bij VROM.

De belangrijkste elementen uit de samenwerkingsnotitie worden hier-

na weergegeven. Inmiddels is deze notitie in de besturen van de respectievelijke zusterorganisaties besproken. Bij het ter perse gaan van deze IJsselmeerberichten (eind september om die volgens de statutair vereiste zes weken voor de ledenvergadering bij de leden thuis te kunnen hebben) is de notitie inmiddels in alle besturen besproken. Het doet ons als VBIJ bestuur buitengewoon genoeg om te kunnen melden dat de samenwerkingsnotitie door de besturen van It Fryske Gea en de Waddenvereniging is aanvaard. De Waddenvereniging tekent daarbij aan dat ervan wordt uitgegaan dat het samenwerkingsverband niet te zwaar wordt opgetuigd. Het nut van de samenwerking zal zich op de werkvloer moeten bewijzen. Gewend als we zijn aan het werken in een kleine vereniging met geringe staf kunnen we dit volmondig onderschrijven. Voor ons is slechts van belang dat de schaa sprong naar meer professionaliteit wordt gemaakt. Bij Landschap Noord-Holland en Het Flevolandschap zal de komende weken beslist worden. De belangstelling is tot nu toe positief. ■

Samenwerking VBIJ: de intentie verklaring

In april 2002 verleende de algemene ledenvergadering van de VBIJ het bestuur mandaat om verkennende besprekingen te openen met verwante zusterorganisaties over mogelijkheden tot verregaande samenwerking met als doel om via een schaa sprong te komen tot een (nog) adequater nastreven van de doelstellingen van de vereniging namelijk behoud en verantwoord beheer van het IJsselmeergebied.

MARTEN BIERMAN EN
JOOST WAALS

Aanleiding hiervoor was het toenemend besef dat de dertigjarige VBIJ, zich verantwoordelijk voelend voor 1840 vierkante kilometer IJsselmeergebied, ondanks de huidige vitaliteit op termijn niet langer in staat zal zijn om als vrijwilligersorganisatie met 1,1 fte bureauondersteuning de omvangrijker en complexer geworden verenigingstaken naar behoren te vervullen zonder roo fbouw te plegen op vrijwilligers, bestuur en bureau.

In zekere zin is de VBIJ slachtoffer van het eigen succes. Juist doordat het gebied open kon worden gehouden nam de ruimtelijke druk vanaf het steeds voller wordende vaste land op dit grootste zoetwaterbekken van West Europa toe. Door gemeentelijke herindeling kregen

oevergemeenten delen van het kustwater toegemeten. Deze gebieden worden vooral als onderwater staande bouwgrond gezien. De landaanwinningsdreiging is daardoor 'gebalkaniseerd': naast de nog altijd bestaande reservering voor een Markerwaard zag een lawine aan plannen voor buitendijks bouwen het licht waarbij het doorgaan van de eerste fase van IJburg het voorlopige dieptepunt markeert. Er moet niet alleen vaker, maar ook vaker verschillend worden gereageerd. Daarnaast nemen (Europese) wet- en regelgeving toe.

Ook het hernieuwde besef dat Nederland met water moet leren leven en door klimaatverandering gedwongen wordt om daarvoor plaats in te ruimen geeft steeds groter gewicht aan veiligheidsaspecten en de waterhuishoudkundige dimensie. Dit alles dwingt de VBIJ tot zowel uitbreiding als intensivering van de activiteiten.

Daarnaast ontstaan met de toenemende erkenning van het IJsselmeergebied als internationaal waardevol groot open water talrijke daarop geïnspireerde initiatieven in bijvoorbeeld natuurontwikkeling en water en oeverrecreatie om van deze toegenomen waarde te profiteren. Vanuit de eigen visie op ver-

antwoord wat wil zeggen duurzaam beheer betekent dit voor de VBIJ dat in even zoveel nieuwe overleg en adviescircuits moet worden geopereerd om dit soort ontwikkelingen ook daadwerkelijk in duurzame richting te kunnen (bij-)sturen. Ook dit dwingt de VBIJ tot een omvangrijker en professioneler niveau van opereren dan op eigen kracht mogelijk blijkt.

Tenslotte ontwikkelt de overheid ook steeds meer planinitiatieven op bovenregionaal schaalniveau zoals het inmiddels afgeblazen interprovinciale grootschalige windmolenpark bij de Afsluitdijk (IPWA) en het voorontwerp interprovinciaal streekplan Markermeer IJsselmeer die de VBIJ dwingen tot intensiever overleg en afstemming met zusterorganisaties, die zich met aangrenzende gebieden bezighouden opdat samenhangend en doeltreffend tegenwicht kan worden geboden waar nodig en aan visieontwikkeling wordt bijgedragen waar mogelijk.

Het bestuur van de VBIJ heeft zich op basis van het voorgaande verstaan met een aantal zusterorganisaties waarbij de verwantschap vooral is ingegeven door overeenkomst in doelstelling en de relatie van het door hen behartigde gebied met het IJsselmeergebied.

Voor een aantal organisaties die zich partieel als burens van de VBIJ met het IJsselmeergebied bezighouden, geldt het voorgaande eveneens zij het in andere mate. De VBIJ kan niet op eigen kracht een schaa sprong naar meer professionaliteit maken en ziet in dat van bundeling van krachten noodzakelijk is. In overleg met de beleidsraad van de VBIJ is vervolgens een profiel opgesteld waarmee mogelijke gesprekspartners wat betreft complementariteit in doelstelling, cultuur, et cetera op aantrekkelijkheid als toekomstig partner konden worden geselecteerd. Op basis hiervan is het VBIJ bestuur allereerst oriënterende besprekingen begonnen met Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea, Waddenvereniging en Flevo-Land-

schap. Gebiedsgericht bezien zijn deze organisaties burens van de VBIJ en veelal ook van elkaar. Er zijn daardoor veel grensgebieden en dus raakvlakken voor gezamenlijk optreden. Er is ook sprake van duidelijke complementariteit: de landschapsorganisaties gaan voor het land en de VBIJ en Waddenvereniging voor het water, de Waddenvereniging gaat voor het zoute en de VBIJ voor het (daarop te spuien) zoete water.

Vervolggesprekken met deze zusterorganisaties hebben ertoe geleid dat de samenwerkingsinspanning van de deelnemers zich nu richt op een constructie waarin alle partners deelnemen door er hun IJsselmeergebied gerelateerde activiteiten in onder te brengen. De gedachten gaan uit naar een stichting tot verantwoord beheer van het IJsselmeergebied waarin de partners zitting hebben in het bestuur op basis van gelijkwaardigheid.

Missie

De stichting Verantwoord Beheer van het IJsselmeer zal zich richten op *het bevorderen van natuurlijk, verantwoord en dynamisch beheer van het IJsselmeer en naaste omgeving in landschappelijk, waterhuishoudkundig, cultuur-historisch, recreatief, ecologisch en milieuhygiënisch opzicht.*

De stichting zal dit doel bereiken middels de in het volgende hoofd-

stuk opgenomen organisatorische uitgangspunten.

Intentieverklaring

De geconsulteerde organisaties te weten Landschap Noord-Holland, Waddenvereniging, It Fryske Gea en Flevo-landschap hebben in verkennende gesprekken te kennen gegeven in beginsel te voelen voor de hier geschetste complementaire organisatie. Daarin zullen alle partners IJsselmeergebied gerelateerde beleid-activiteiten onderbrengen. Dit betekent dat vier zusterorganisaties een deel van hun activiteiten in de stichting onderbrengen en de VBIJ alle activiteiten onderbrengt, waarna met z'n vijven wordt verder gegaan. Specifieke gebiedsgerelateerde beheeractiviteiten waaronder die van It Fryske Gea blijven bij de betreffende organisaties en zullen niet bij de stichting worden ondergebracht.

Uit het voorgaande kan voor de deelnemende organisaties dan voor het IJsselmeergebied de volgende intentieverklaring worden geformuleerd:

De ondergetekende vijf organisaties

- constaterende dat de eigen doelstellingen ten aanzien van het duurzaam beheer van het IJsselmeergebied in hoge mate overeenkomen
- constaterende dat door de hiervoor genoemde ontwikkelingen

het bijdragen aan het verwezenlijken van die doelstellingen ten aanzien van het IJsselmeergebied omvangrijker en complexer zijn geworden

- constaterende dat de partners en in het bijzonder de VBIJ de daardoor toegenomen werklast op termijn niet meer als vrijwilligersorganisaties kunnen dragen
- constaterende vanuit de eigen doelstellingen van de respectievelijke organisaties dat IJsselmeergebied gerelateerde activiteiten dienen te worden voortgezet en uitgebouwd spreken de intentie uit om te komen tot een complementaire samenwerkingsconstructie tot behoud en verantwoord beheer en ontwikkeling van het IJsselmeergebied en zo een schaa sprong mogelijk te maken in beleid en organisatie terzake waarmee een adequaat dienen van de genoemde doelstellingen voor dit gebied ook op langere termijn is gegarandeerd en
- zullen zich inspannen om het proces tot vorming van de Stichting Verantwoord Beheer van het IJsselmeer (VBIJ) als complementaire samenwerkingsconstructie per 1 januari 2004 te voltooien en
- zullen zich daarbij baseren op de in het vooroverleg geformuleerde taken en werkwijze als neergelegd in de respectievelijke verslagen. ■

Provincie Flevoland ziet Zuidvaardershaven

Op 11 september j.l. heeft de VBIJ op uitnodiging van gedeputeerde ruimtelijke ordening van Flevoland de heer A. Greiner op het provinciehuis van Flevoland haar plan voor een duurzame havenontwikkeling "Zuidvaardershaven" gepresenteerd. Dit werd geplaatst in een bredere visie om de druk op de westwal te verminderen. Met de presentatie haakt de VBIJ ook in op het voorontwerp interprovinciaal streekplan Markermeer en IJsselmeer dat in de maak is. Ook aanwezig was de Commissaris van de Koninging van Flevoland, de heer Jager. De belangstellenden kwamen zowel uit de provincie zelf als ook van de provinciale milieu groepen.

SUSETTE LUGER

Studenten en docenten van de Hogeschool Larenstein te Velp hebben in opdracht van de VBIJ een ontwerp gemaakt voor een duurzame havenontwikkeling nabij Almere. Dit plan is gepresenteerd tijdens de viering van het 30 jarig jubileum van de VBIJ in Enkhuizen in november 2002. De VBIJ wil meedenken bij de ontwikkeling van de Flevolandse kust. Dat is van groot belang voor het behoud van het IJsselmeer. Gaat de Markerwaard definitief niet door dan is die oever onaf. Zowel

Lelystad als Almere liggen met hun rug naar het IJsselmeer gekeerd. Het zouden na de inpoldering typische landsteden gaan geworden. Met het ontwikkelen van een duurzame haven krijgt Almere belang bij een open IJsselmeer.

Vermindering economische afhankelijkheid van de Randstad
In de water- en oeverrecreatie gaan jaarlijks miljarden euro's om. En de behoefte aan rust en plezier in en om het grote water neemt met het voller worden van het oude land alleen maar toe. Door ombouw van Almere en Lelystad tot duurzame havensteden kunnen deze plaatsen daarvan meeprofiteren. Dat vermindert de economische afhankelijkheid van de Randstad. Nu is sprake van een enorme uitgaande pendel omdat die steden onvoldoende werkgelegenheid kunnen bieden aan de eigen inwoners. Vandaar die druk om nog meer verbindingen, liefst door het IJmeer, met de Randstad aangelegd te krijgen. Dat kan zo minder worden. Behalve verkeersdruk is er ook de recreatiedruk van belang. Nieuwe duurzame havenontwikkeling voegt nieuwe vaardoelen toe in het Zuidelijk

deel van het IJsselmeergebied (ook binnendijks!). Is het daar attractief genoeg dan blijft men langer in dat gebied. Daarmee kan het Noordelijk deel dat aan de Waddenzee grenst wat lager blijven. En zowel de westwal als het IJmeer worden ontzien. Ditmaal loopt de VBIJ vooruit op ontwikkelingen die er natuurlijk van officiële zijde ook aan komen. Daarmee laat de VBIJ zien wat kan als verzoenende concepten tussen economie en milieu worden nagestreefd.

Inspiratie bron

Het VBIJ bestuur fungeert als opdrachtgever. Het hele project werd gesponsord door Boskalis. Ook dat is niet zonder betekenis. Voormalige inpolderaars bestreden aanvankelijk de natuur maar krijgen hiermee een vredestaak! Alleen daarom is bij dit project al sprake van een verzoening. Dat kan ook gezegd worden van Rijkswaterstaat, die enthousiast meedenkt en adviseert. Zuidvaardershaven kan een inspiratiebron zijn voor het interprovinciale streekplan Markermeer/IJsselmeer, dat momenteel in voorbereiding is, waarvan de provincie Flevoland de trekker is. ■

Overhandiging schetsontwerp Zuidvaardershaven aan de heer A. Greiner, gedeputeerde R.O. van Flevoland.

Silke Zandstra en Ramon Postma van Hogeschool Larenstein geven inhoudelijke uitleg bij schetsontwerp.

Stand van zaken bouwplan Slobbeland te Volendam

In het afgelopen voorjaar werd bekend dat de gemeente Edam/Volendam voornemens is op een stuk buitendijks gebied een of meer flatgebouwen te realiseren.

JAN BARON

Het betreffende stuk grond heeft een rommelig karakter en is in feite een bedrijventerrein en is gelegen tussen het Zuideinde en de Gouwezee.

In het aprilnummer van dit blad is reeds aandacht aan deze plannen besteed. Toen was ons nog niet bekend wat er precies zou gaan gebeuren.

Naar aanleiding van een publicatie in het blad 'Nieuw Volendam', bleek het plan plotseling actueel te zijn. Aangekondigd werd, dat vrijstelling wordt gevraagd op grond van art. 19 van de wet Ruimtelijke Ordening ten behoeve van de realisatie van het flatgebouw.

De VBIJ heeft tegen dat voornemen bezwaar ingediend.

De kern van ons bezwaar is, dat het resterende karakter van Volendam op grove wijze geweld wordt aangedaan. Het gebouw past absoluut niet bij de bestaande bebouwing, is veel te groot en daardoor zo dominant, dat van Volendam gezien vanaf de Gouwezee, weinig of niets overblijft.

Het zal de totale finale zijn van de schade die in de loop van de jaren al in Volendam is aangericht. Een poging tot herstel van het vroegere karakter van Volendam zal voorgoed geblokkeerd worden. Herstel dat een aanvang leek te nemen door de bouw van een palingroekerij in de stijl die bij het dorp past. Plannen tot de realisatie van een klein recreatiepark onder de naam 'Klein Doolhof' sluiten daarbij aan. Dit recreatiepark zal dan gerealiseerd worden op de plek waar nu een camping en een bedrijfspand aanwezig zijn.

Deze ontwikkeling maakt het mogelijk het gehele gebied tussen de geplande jachthaven aan de Pieterman/Slobbeland en de haven, aan een totaalvisie te onderwerpen waardoor een evenwichtig karakter ontstaat dat de nog bestaande waarden van Volendam onderstreept. Een totaalvisie dat recht doet aan karakter, schaal en cultuurhistorie. Een flatgebouw van de voorgestelde afmetingen maakt een evenwichtige planvorming en herstel van de oude cultuurhistorie onmogelijk.

Bij het schrijven van dit artikel was het nog niet bekend wat het college van B&W verder gaat ondernemen. Wij houden de vinger aan de pols. ■

"Water voor later"

Het VBIJ theaterproject is van start gegaan, jonge mensen bewust maken van de waarde van water is mogelijk gemaakt door subsidie van het Ministerie van VROM.

SUSETTE LUGER

De eerste voorstellingen van "Water voor later" hebben 16 september jl plaatsgevonden voor de scholen Alvitlo en De Marske in Hippolytushoef. Hieronder zijn 4 recensies geschreven door Thijmen,

Jim, Jordy en Charlotte van de Alvitlo. 10-tallen basisscholen rond het IJsselmeer zijn benaderd, vooral Purmerend en Lelystad waren zeer enthousiast. In Lelystad wordt de voorstelling in het Nieuwlandpolder museum opgevoerd. Verder doet ook een school uit Harlingen mee.

Het lesboekje, met daarin de geschiedenis van het IJsselmeer en enkele "water" proefjes, kan na de voorstelling in de klas worden behandeld. Dit boekje is overigens ook los verkrijgbaar via het secretariaat van de VBIJ. ■

Toneelstuk, water voor later.

Ze kregen best veel, het waren twee mensen die het speelden.
Een man die heel glorieus 's met watermonsterstartjes en toen kwam die vrouw en die vrouw water en toen dronk zij die watermonsterstartjes op en toen zij die man: mijn watermonsterstartjes!
En toen spugde ze het uit.
Ze hadden ook een roep en toen schoot ze ineen was een karion of ze rijd en wel overvloedig: maar ik dacht dat het met zo'n roep dat het maar een heel klein beetje was maar nu hoor het van het een hoor het van het een.

Water voor later

Water voor later is een voorstelling van een piek en een monster onder de water en het was een fantastische voorstelling van hun en ik had gende als een beer en het was ook inbreesant want het ging over het jellme dat die bij de blauwe goud hette en het was met van alles en ze schoten een karion af en het was op een boot en dan weer op straat en ze gingen keltens eningen voor het publiek en het was met de grote piek en met leen en het was gewoon peacielit en ze deden het geweldige van Thijmen kuren.

Water voor later

Water voor later zo heette het toneelstuk
Het toneelstuk is een voorbeeld dat je niet de kroon aan moet laten staan.
Omdat water erg belangrijk is voor je leven.
Er is maar heel weinig water op de wereld.
Zak water is er wel veel maar daarom moet je heel heel voorzichtig wezen met water.
Want als er geen water is ga je dood.
Ik vond het zelf een heel leuk toneelstuk omdat je er veel van leert en het was heel grappig leuk!
Daarom moet je heel met water.
Want als er geen water is ga je dood.
Ik vond het zelf een heel leuk toneelstuk omdat je er veel van leert en het was heel grappig leuk!

Het toneelstuk

Donsdagochtend hadden groep 7/8 een toneelstuk over water.
Een man en een vrouw deden het toneelstuk.
Ze speelden het heel leuk soms was het ook wel grappige momenten.
En sommige kinderen mochten ook wat doen.
En op het laatste mochten we ook nog een liedje meezingen.

Windenergie in Flevoland

In het kader van het streven van het kabinet tot het plaatsen van 1.500 megawatt windenergie in ons land teneinde iets te doen aan de CO2 uitstoot, had de provincie Flevoland tot taak daarvan 220 megawatt te realiseren.

Dat is uiteindelijk veel meer geworden namelijk 328 megawatt en dus 108 megawatt meer dan op grond van de overeenkomst met het rijk was afgesproken.

JAN BARON

In andere provincies wordt als regel het beoogde vermogen niet gehaald in verband met de grote weerstand uit de maatschappij. Zo is de bouw van het enorme windpark afsluitdijk afgeblazen als gevolg van de massieve weerstand daartegen. De provincies Friesland en Noord-Holland dachten op die manier in een keer hun taakstelling te realiseren zonder al te veel weerstand van omwonenden. Dat is dus niet gelukt.

De provincie Flevoland heeft weinig met weerstand tegen het

voortdurend plaatsen van windturbines te maken gehad. Dat is vrij logisch gezien de geringe bevolkingsdichtheid en het feit dat vele agrariërs graag windturbines op hun grond willen hebben vanwege de aantrekkelijke subsidies die plaatsing met zich mee brengt. Nu zou je verwachten dat Flevoland zich op het standpunt stelt dat het nu genoeg is geweest. Dat besef begint door te breken al leidt dit nog niet tot de conclusie dat gestopt moet worden met uitbreiding.

De provincie heeft door de Grontmij een onderzoek laten verrichten over de toekomst van windenergie. Op bladzijde 19 van het onderzoeksrapport worden de contouren van een toekomstig beleid geschetst.

De overeenkomst die het rijk en de provincies en gemeenten gesloten hadden, het betreft de Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW), is wat Flevoland betreft, nagekomen. Meer dan dat zelfs. Het toekomstige beleid zoals dat in het rapport van de Grontmij staat aangegeven gaat uit van verdere groei. Daarbij wordt uitgegaan van een kwalitatieve groei. Het rapport is besproken met verschillende maatschappelijke organisaties waaronder ook de VBIJ. In oktober vindt een vervolgbijeenkomst plaats. Te verwachten valt, dat de zogenaamde kwalitatieve groei van windenergie, het officiële beleid zal worden. Dus nog meer turbines aan de horizon van het IJsselmeer. ■

Nieuw streekplan Noord-Holland Noord

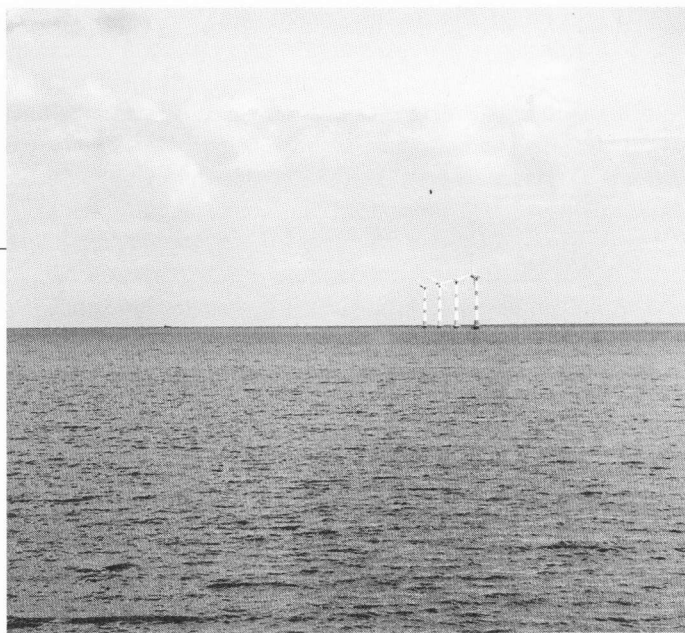
JAN BARON

Na het vaststellen van het streekplan Noord-Holland Zuid in februari van dit jaar, is nu Noord-Holland Noord aan de beurt. De Provincie is voortvarend aan het werk gegaan en geeft iedereen die mee wil praten over de toekomst van dit gebied de gelegenheid inbreng te leveren. Ook de VBIJ was daarbij uitgenodigd. Uw secretaris is naar Heerhugowaard getogen om aan de discussies deel te nemen. De organisatie was goed in orde en iedereen die wat wilde inbrengen kreeg de gelegenheid dat daadwerkelijk te doen.

Uiteraard lag het zwaartepunt van onze bijdrage in de richting van het IJsselmeer en de cultuurhistorie daaromheen. Er zijn uiteraard nog geen definitieve plannen omdat het tot op heden een inventarisatie van meningen betreft. De planologische procedures moeten nog komen. Vooralsnog zijn er in eerste instantie geen bedreigingen voor het IJsselmeer. Dat kan echter nog wel komen. Hoewel in de tot

nu toe getoonde schetsen geen windturbines langs de Wieringermeerdiijk zijn aangegeven, kan dat natuurlijk later wel het geval zijn.

Er zijn, op basis van de informatie welke nu bekend is, geen groot-schalige ontwikkelingen te verwachten die voor het IJsselmeer bedreigend zijn. Wij blijven meepraten. ■

Windturbines voor de kust van de Wieringenmeer bij Medemblik.

Congrescentrum met toren

bij Enkhuizen van de baan

In het aprilnummer van IJsselmeerberichten hebben we aandacht besteed aan de voorgenomen bouw van een congrescentrum annex hotel in "De Oksel" nabij Enkhuizen.

Onderdeel van het plan was een enorme toren die het aanzien van Enkhuizen geen goed zou doen. De VBIJ heeft tegen het plan in die vorm bedenkingen ingediend nadat de gemeente ons heeft uitgenodigd op het plan te reageren.

JAN BARON

Ons bezwaar richtte zich niet tegen bebouwing op die plek, maar tegen het ontwerp zelf.

De centrale toren, die 53 meter hoog zou moeten worden en ook nog erg breed ontworpen, vormde een zeer dominant element in een

gebied dat toch al wat onrustig is door grote infrastructurele werken waaronder de spuisluizen, Houtribdijk, naviduct en een rij windturbines.

In onze bedenkingen hebben we het niet gelaten bij kritiek alleen. Indien mogelijk, is het verstandig alternatieven aan te dragen. Dat hebben we gedaan waarbij we aangegeven hebben dat ter plaatse best wat gebouwd kan worden maar dan zonder de dominante toren. Verticale lijnen in het ontwerp van bescheiden afmetingen verstoren het bestaande beeld niet maar maakt een congrescentrum annex hotel zeer wel mogelijk.

De gemeente is voor de kritiek gevoelig gebleken zodat het plan

door het College van Burgemeester en Wethouders is ingetrokken. Er zal waarschijnlijk een nieuw plan ontwikkeld worden dat meer recht doet aan de omgeving en het silhouet van Enkhuizen.

De gang van zaken is een voorbeeld hoe het tot een gezonde en vruchtbare discussie tussen gemeente en belangengroepen kan komen. Wij zijn de gemeente Enkhuizen zeer erkentelijk voor de openheid waarmee belangengroepen tegemoet zijn getreden. Die openheid wordt onderstreept in een artikel elders in dit blad over de ontwikkelingen betreffende de Toekomstvisie Recreatieoord Enkhuizerzand. ■

Nieuwe ontwikkelingen Enkhuizer Zand

JAN BARON

Het Enkhuizer Zand ligt meteen ten noorden van het Buitenmuseum onder aan de West-Friese Omringdijk en dient als recreatieterrein. Er is een camping, een strandje, Sprookjeswonderland, tennisbanen, speelweiden, surfstrand en een zwembad. De gemeente is bezig met het opstellen van een Structuurplan voor Enkhuizen. Dat structuurplan moet gezien worden als een "Masterplan" en de ontwikkeling van het Recreatieoord Enkhuizer Zand is een deelgebied daarvan.

De bestuurlijke inzet is, om gezamenlijk met de belanghebbenden te komen tot een toekomstvisie van het gebied. Daartoe zijn gesprekken gevoerd met alle belanghebbenden. Dat zijn de gebruikers, de bureaus en de verschillende maatschappelijke organisaties.

In dat kader is ook de VBIJ uitgenodigd mee te denken.

De bedoeling is dat de projectgroep die zich met de plannen bezighoudt,

tot voorstellen komt die in januari 2004 in de Raad behandeld zullen worden.

Momenteel denkt de projectgroep aan het opwaarderen van de huidige functies. De meest ingrijpende wijziging zal zich voordoen bij de bestaande camping. Deze camping zal verkocht worden aan een commercieel bedrijf. Het staat nog niet vast of de voorkeur van de gemeente om de grond van de camping in erfpacht uit te geven uitvoerbaar is. De reden voor de verkoop is, de opbrengst te gebruiken teneinde het gehele plan te kunnen financieren. De vraag die aan de VBIJ werd gesteld is, of wij ons kunnen vinden in de geplande opwaardering van het gebied. Er is geen sprake van hoogbouw en ook geen inpoldering. Wel zal het noodzakelijk zijn de stroming vlak voor het strand te betuigen omdat het regelmatig voorkomt dat zand wordt weggespoeld. Een deskundig bureau zal dat onderzoeken. Mogelijk moet een leidam (onder water) aangelegd worden om

het probleem op te lossen. Naar de mening van de VBIJ geven de plannen geen aanleiding tot kritiek. Grotendeels blijft het zoals het is. Het enige punt dat zeker aandacht verdient, is de camping in haar nieuwe vorm.

Er bestaat altijd het risico van permanente bewoning met als gevolg dat de bewoners steeds meer eisen gaan stellen. Daardoor zou het karakter van de IJsselmeerkust ter plaatse aangetast kunnen worden. Dat lijkt ondervangen te worden door de camping in de wintermaanden geheel te sluiten. Door ons is aangedrongen een strook grond tussen het water en de recreatiewoningen op de camping openbaar te laten zijn en niet aan de camping over te dragen. Daarmede voorkom je het ongeorganiseerd en illegaal aanleggen van steigers voor boten. Het plan gaat uit van de waarden van het IJsselmeer. Daarmede zijn alle vroegere plannen tot woningbouw in het gebied, verleden tijd en dat is goed nieuws. ■

Natuurontwikkeling Houtribdijk

In het kader van het Natuurontwikkelings Project IJsselmeergebied, heeft de VBIJ op initiatief van de projectgroep Natuurontwikkeling, op 10 september j.l. een uitvoerige bespreking gehad over het deelproject Houtribdijk (dijk Enkhuizen – Lelystad).

JAN BARON

In mei van dit jaar is het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) van start gegaan met het uitvoeren van een pre-verkenning voor dit project. In deze pre-verkenning is het de bedoeling om de opgave voor de Houtribdijk en haar omgeving en

de speelruimte en kansen voor natuur en recreatie in dit deel van het IJsselmeer en Markermeer te benoemen. De bedoeling van de bijeenkomst was na te gaan wat het standpunt van de VBIJ is met betrekking tot dit deelproject.

Wij hebben als standpunt geformuleerd dat de openheid van het IJsselmeergebied niet mag worden aangetast, geen natuur ontwikkeld wordt daar waar al natuur aanwezig is, maar dat wij niet bij voorbaat negatief staan tegen verbetering van plaatselijke situaties. Er is een groot verschil tussen de situatie langs de Houtribdijk en, bijvoorbeeld de kust van Noord-

Holland, de Westwal dus.

De Houtribdijk heeft geen cultuurhistorische waarde in tegenstelling tot de Westwal.

Verbetering van de natuur langs de Houtribdijk is dus niet per definitie verkeerd, mits de openheid ongeschonden blijft. De beoogde verbetering komt tot stand via verontdieping, de aanleg van lage dammen en het creëren van vooroevers.

Momenteel is al iets van het effect te bespeuren sinds de aanleg van dammen in het Markermeer langs de Houtribdijk. Deze dammen zijn bedoeld om het kruierende ijs te breken en op die manier de dijk te beschermen. In de luwten die als gevolg daarvan zijn ontstaan, zijn vogelrustgebieden ontstaan en dat is duidelijk te zien door de aanwezigheid van duizenden watervogels.

Wanneer je dergelijke projecten langs de Westwal gaat realiseren, ontstaat een onwenselijke situatie. De openheid wordt aangetast, de relatie tussen water en land zoals dat in de loop der eeuwen gegroeid is, wordt onduidelijk. Het cultuurhistorische element komt in het gedrang.

Dit laatste speelt bij de Houtribdijk geen rol.

De VBIJ blijft met de projectgroep in gesprek. ■

Houtribdijk bij naviduct gezien op Enkhuizen

Rammelende uitspraak in geding IJburg II

Aan het mooie zomerse weer zijn voor de VBIJ niet alleen voordelen verbonden. Zo hebben veel mensen het kunstmatige tijdelijke strand Blijburg op IJburg ontdekt. Dat strand kon er komen omdat de nieuwbouw bij gebrek aan vraag is getemporeerd. Daarbij genieten de mensen niet alleen van het resterende IJmeer maar schijnen er ook achterom gekeken te hebben naar de inmiddels gereedgekomen nieuwbouw.

MARTEN BIERMAN

Nu is te zien wat er te koop is en het is onmiddellijk opleverbaar. Als gevolg daarvan worden enkele tientallen woningen per week afgezet. In vergelijking tot de stormloop van voorheen is dat niet veel. Maar toen waren de koop-prijzen nog niet helder. Op de twee jaar geleden verschenen eerste woonkrant reageerden vijfduizend mensen en op de tweede achtduizend. De aangeboden projecten werden tien tot honderd keer overtekend. Nu is er alleen nog een run op de weinige goedkope appartementen: op negen stuks van € 176.000 reageerden 354 mensen.

Dat maakt nog eens duidelijk dat de markt voor duurdere woningen verzadigd is. Dat is nog al logisch omdat de mensen die dure woningen kunnen betalen allang goed wonen. Het kan natuurlijk altijd beter, maar dan moet eerst wel het huidige huis worden verkocht. Vervolgens kan dan met bijlenen de sprong naar het nog betere wonen worden gemaakt. Daarin zit nu de klad. Die woning is niet meer zo gemakkelijk te verkopen en straks zal het met het bijlenen dankzij de regering Balkenende 2 ook niet meer zo gemakkelijk gaan. Woningnood kan het in ieder geval niet worden genoemd.

Kortom gemeente en projectontwikkelaar zouden er goed aan doen om tot het herontwerpen van IJburg 1 over te gaan en zo meer kleine en goedkopere woningen te realiseren. Aldus wordt de opoffering van unieke natuur en land-

schap tenminste nog enigszins rendabel en zou eerder gesproken kunnen worden van een breed maatschappelijk belang. Voorzover er nog van een woningtekort sprake is doet zich dit voor onder kleine huishoudens. Het huisvesten van die huishoudens kost minder ruimte. En omdat het kleine huishouden het meest voorkomende huishouden is in de stad kan er globaal het dubbele aantal huishoudens per eiland worden gehuisvest. Dat maakt een IJburg II overbodig. Behalve dit alternatief is er ook de lokatie voormalig Shell-terrein in Noord beschikbaar gekomen waarop 2200 woningen worden gebouwd.

De geloofwaardigheid van onze rechtspraak is hier ook in het geding. Ons beroep inzake IJburg II is afgewezen. Wie de argumentatie leest moet vaststellen dat bij de rechtbank de ontwikkelingen op de bouw- en woningmarkt niet erg worden bijgehouden. In navolging van de Raad van State uitspraak uit 2000, toen de situatie zich nog anders liet aanzien, wordt nu in 2003 nog steeds hetzelfde gesteld. Ook wat IJburg II betreft is volgens de rechtbank sprake van de noodzaak om de woningnood in Amsterdam op te lossen en ook nu is aannemelijk dat er geen vergelijkbare locaties beschikbaar zullen

zijn zodat nu locatiealternatieven niet beschouwd hoefden te worden. Dat de bouw van de woningen getemporeerd is, doet niet af aan de doelstelling van het IJburg II project om in de huidige en toekomstige woningbehoefte te kunnen voorzien, aldus het vonnis.

De rechtbank meent kennelijk dat de geconstateerde woningnood met de bouw van zeer dure woningen wordt opgelost via doorstroming. Daar blijkt in de praktijk niets van terecht te komen, maar ja de gemeente beweert dat. Het zou een logische redenering van de rechtbank moeten zijn dat deze temporisering de woningnood dus doet oplopen. Dat kan maar twee dingen betekenen. Of de nood is niet zo hoog anders temporeer je niet. Of het woningtekort wordt verkeerd aangepakt en de gemeente moet het anders doen. De rechtbank kijkt daar gewoon even niet naar. Zelfs het feit dat inmiddels het voormalige Shell-terrein beschikbaar gaat komen als een gedeeltelijk alternatief is over het hoofd gezien en gaf de rechter geen aanleiding om te laten bekijken of er inmiddels soms meer alternatieve locaties opdoemen. Uiteraard gaan de VBIJ en de Stichting Centrale Dorpenraad Landelijk Noord tegen deze uitspraak in beroep. ■

Kort nieuws

Volendam

De Raad van State heeft zich akkoord verklaard met het project De Pieterman-Slobbeland te Volendam. Het betreft de aanleg van een grootschalige jachthaven inclusief buitendijkse bouw van recreatiewoningen.

Helaas hebben we dat niet kunnen tegenhouden. De Raad van State heeft weliswaar aan een deel van het plan haar goedkeuring onthouden vanwege het ontbreken van een milieueffectrapportage, maar er geen twijfel over laten bestaan dat, wanneer de gemeente dat corrigeert, algehele goedkeuring te verwachten valt. Die strijd is dus verloren

Planschade bij bestemmingsplannen

De gemeenten Nijefurd en Gaasterland-Sleat moeten maar afwachten of het Rijk dan wel de gemeenten zelf op termijn gaan opdraaien voor eventuele forse schadeclaims als ze hun bestemmingsplannen moeten aanpassen aan het strenge Europese vogelbeschermingsbeleid.

Dat volgt uit een tweetal uitspraken van de Raad van State.

De betrokken gemeenten eisten een keiharde afspraak dat het Rijk alle eventuele schadeclaims van burgers, boeren en bedrijven voor zijn rekening zou nemen. Het Europese vogelbeleid heeft tot gevolg dat tot een aanwijzing van het IJsselmeer, de Fluessen, de Morra en de Oudegaasterbrekken tot speciale beschermingszones is besloten.

De gemeenten vinden het belachelijk dat het gehele IJsselmeer als beschermingszone is aangewezen. De Raad van State was van de argumenten van de betrokken gemeenten niet onder de indruk.

Bron: Staatscourant van 28 augustus 2003.

Jan Baron

Windturbines in Friesland

Bestuursrechter A. Kosto van de afdeling bestuursrecht van de Raad van State heeft tijdens een zitting de provincie Friesland verweten de kans om verdere landschapsvervuiling door windturbines te laten liggen.

Op de zitting bij het rechtscollege kwam naar voren dat met moderne windturbines van slechts 7,5 meter hoog eenzelfde hoeveelheid energie valt op te wekken als met turbines van 30 of 40 meter hoog.

Kosto vroeg zich dan ook af waarom de provincie deze nieuwe hoogte niet voorschrijft aan de Friese gemeenten.

“Voor een provincie die uit is op een schoner landschap is dit een gemiste kans”, zei Kosto.

De provincie heeft zich akkoord verklaard met de vereiste bouwhoogte van 30 meter.

Het gemeentebestuur van Littenseradeel kan zich namelijk nog niet veel voorstellen bij windmolens van 7,5 meter.

Uitspraak volgt nog.

Bron: Staatscourant dinsdag 2 september 2003.

Randstad wil 150 duizend woningen

Onder voorzitterschap van de Amsterdamse Wethouder Duco Stadij hebben de provincies Noord-Holland, Flevoland en 29 gemeenten in de zogenaamde noordvleugel van de randstad zich de afgelopen twee jaar beziggehouden met het opstellen van een scenario voor de ontwikkeling van dit deel van de randstad in de periode tussen 2010 en 2030. Daaruit volgt dat de door het kabinet gewenste groei van het gebied de bouw van 150.000 woningen noodzakelijk maakt. Er zijn diverse mogelijkheden tot realisatie genoemd. In alle gevallen komen tenminste 60.000 van de 150.000 woningen binnen de grenzen van de bestaande steden terecht.

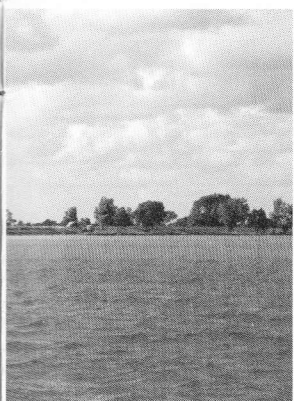
Almere is in beeld voor ca 45.000 woningen.

De gevolgen voor deze keuze betekent dat het verbeteren van de bestaande infrastructuur niet voldoende is.

Er zal een nieuwe brug door het IJmeer gebouwd moeten worden voor zowel auto als railverkeer. Volgens Wethouder Bijl van Almere zal die brug na 2020 gebouwd moeten worden

Bron: De Volkskrant van 20 september 2003.

Jan Baron

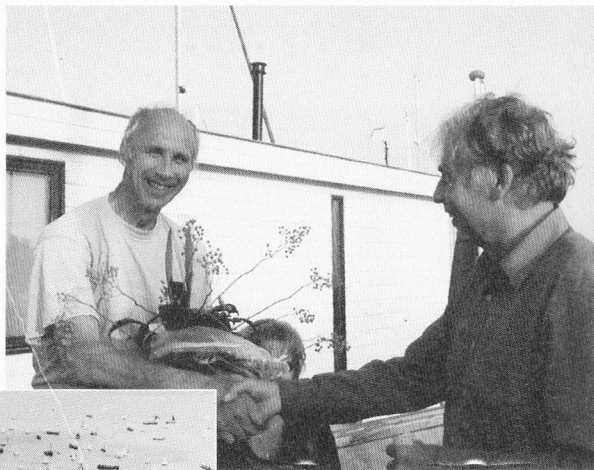
Afscheid Co Verkade

Co Verkade heeft afgelopen zomer afscheid van de beleidsraad genomen. Co is eind jaren zeventig lid geworden van de VBIJ.

SUSETTE LUGER

Met zijn toenmalige schip heeft Co meegedaan aan de acties in de Hoornse Hop en het befaamde "Rondje Pampus" halverwege de jaren 80. Toen in 1994 de werkgroep "Red het IJmeer" werd opgezet was Co er meteen bij, o.a. Durgerdam sloot zich daarbij aan. Na 3 bestuursjaren heeft Co vanaf 1998 tot nu vanuit de beleidsraad de ontwikkelingen omtrent IJburg fase 1 en fase 2 actief gevolgd. Dat zal hij blijven doen, want het IJburg fase 2 is nog niet helemaal van de baan.

Het VBIJ-bestuur en de vaste medewerkers hebben hem bedankt voor zijn niet aflatende inzet in de afgelopen jaren tijdens een bijzonder ontspannen vaartochtje op Co's eigen schip De "Splendour", een Zuidhollandse zeiltjalk. ■

Co Verkade ontvangt bloemen.

Rondje Pampus.

Het team op de boot.

Uit de Miljoenennota 2003

MARTEN BIERMAN

In de Miljoenennota heeft het Kabinet € 2,73 miljard gereserveerd voor de aanleg van de Zuiderzeelijn tussen Groningen en Amsterdam door het IJmeer. Aangekondigd wordt dat binnenkort een convenant zal worden gesloten tussen Rijk en betrokken provincies en gemeenten over een aanvullend bedrag van bijna € 1 miljard in 2010. Het IJmeer, door IJburg al danig gehavend zal daarmee zijn bewezen belang voor de ecologische verbindingzone verliezen. Dat verlies is gewoonweg niet te compenseren. Daarover lezen we geen woord. Voor alle duidelijkheid: wij zijn niet tegen betere spoorverbindingen met het Noorden van ons land, maar niet tegen elke prijs. Voor ons ligt trouwens het tracee van de Zuiderzeelijn over de

Afsluitdijk. Op dat punt is de VBIJ het altijd eens geweest met ir Cornelis Lely die in zijn plan destijds al ruimte op de dijk reserveerde voor de trein.

Het Rijk zal zich alleen op hoofdlijnen bemoeien met de ruimtelijke inrichting van ons land, zo meldt deze regering. Men wil ruimte geven aan burgers en bedrijven. Wat dat in de praktijk betekent weten we maar al te goed. De verrommeling van natuur en landschap zal het gevolg zijn. Provincies en gemeenten hebben nu eenmaal door alle bezuinigingen groot belang bij het omzetten van akkers in woonakkers. Uit die opbrengsten moeten ze steeds meer hun overige beleid bekostigen. Er gaan ook stemmen op om de gewijzigde wet Ruimtelijke Ordening niet in te voeren omdat de mogelijkheden voor burgers om

bezwaar te maken te ruim blijven. Men wil van de stroperigheid af door burgers de mond te snoeren. Burgers krijgen dan dus alleen de ruimte als ze geld uitgeven om te bouwen. Het gevaar is groot dat het ruimtelijk beleid straks helemaal niet meer door landschappelijke kwaliteiten zal worden gestuurd. Werk genoeg aan de winkel dus voor VBIJ en zusterorganisaties.

Het Kabinet wenst aan het einde van de rit wel te worden afgerekend op de bescherming tegen overstroming, wateroverlast en droogte. Deze doelen staan gelukkig lijnrecht tegenover het vermorsen van ruimte. Water heeft ruimte nodig. Niet alleen omdat we het niet snel genoeg kunnen afvoeren, maar nu ook om zoet water achter de hand te hebben als het lang droog blijft. Daarmee weten we waar onze medestanders zitten. ■

Lid worden van de VBIJ, vul de bon in!

- Ik word voor € 21,50 per jaar lid van de VBIJ en ik ontvang 3 keer per jaar de verenigingsberichten. Als welkomstgeschenk ontvang ik een exemplaar van de satellietposter van het IJsselmeer.
- Ik ben al lid en breng een nieuw lid aan. Het nieuwe lid betaalt € 21,50 per jaar. Wij ontvangen beide de satellietposter van het IJsselmeer, de posters worden naar het bestaande lid gezonden.
- Ik ben lid en bestel de satelliet poster van het IJsselmeer, na overmaking op giro 2871700 van € 10,- incl. verzendkosten o.v.v. "ijsselmeerposter" wordt deze poster per post naar u opgestuurd.
- Ik word donateur van de VBIJ voor € 12,- per jaar, ik ontvang dan geen IJsselmeerberichten.

Nieuw lid

Naam : _____
Adres : _____
Postcode en woonplaats : _____
Telefoonnummer : _____

Bestaand lid

Naam : _____
Adres : _____
Postcode en woonplaats : _____
Telefoonnummer : _____
Lidmaatschapsnummer : _____

Stuur deze bon op naar:
Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer
Postbus 1
1135 ZG Edam

of fax:
fax: 0299-315591

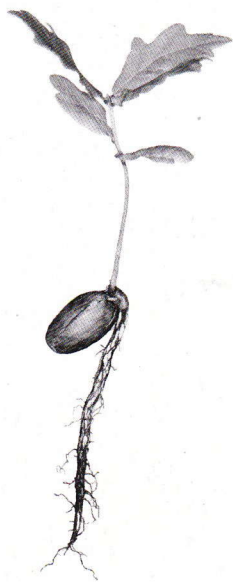
voor vragen over meerjarige schenkingen en legaten
telefoon: 0299-371351

30 jaar
IJsselmeervereniging

Stichting DOEN geeft idealen groeikracht.

Met geld van de Nationale Postcode Loterij en de SponsorBingo Loterij.

Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer maakt zich sterk voor het 'natte hart' van Nederland. Stichting DOEN vindt het belangrijk dat het IJsselmeer behouden blijft als open natuurgebied en als mogelijke waterbuffer. Daarom ondersteunt DOEN de Vereniging in haar activiteiten.

Stichting DOEN zet zich in voor een leefbare wereld. Dit doet zij door het financieren van initiatieven op verschillende werkterreinen. Onder andere op het gebied van Natuur & Milieu. Stichting DOEN kan dit doen door bijdrage die ze ontvangt van de Nationale Postcode Loterij.

www.doen.nl